

SZÉKELYKERESZTÚR

TÁRSADALMI HETILAP,

Előfizetésdíj: Egészévre 10, félévre 5 kor.
Egyes szám 24 fill. Kézirat vissza nem adatik

Szerkesztő, kiadó:
SZABÓ KÁLMÁN.

Hirdetés díj 1 cm 10 fill. — Nyílt-tér sora 1 K.
Reklamhir sora 40 fill. Díjak előre fizetendők.

Fehér galamb

Amikor e sorokat papírra vetjük, lázban ég az ország. Oroszország és Románia fegyverszünet felől tárgyal velünk. Mire e sorok megjelennek, talán már felettünk fog repülni a béke fehérszárnyu galambja, amely most csak mintha a szárnyát próbálgatná, a rég nem használt szárnyakat.

Milyen a béke fehér galambja, milyen a béke békés élete, ma már kitudja? Alig van az országban, alig van a világon ember, akit a háboru vérzivataros veszedelmei ne érintettek volna vagy saját személyében, vagy családjában, lelkében, vagy anyagi helyzetében. Mindenki számára rút és szomorú emlékekkel teli korszak lett a világháboru negyedik éve.

Valóban nem tudjuk még; higgyünk annak, amit hihetetlennek tartottunk egy év előtt. Hiszen e háboru is oly hihetetlen és gigászi arányokat öltött, amilyeneket a háboru első heteiben a legnevesebb, a legtöbb közigazdászok és politikusok sem mertek kirajzolni. Azután elkövetkezett 1916 december 12-ike, amikor a központi hatalmak felajánlották a békét az ellenséges államszövetségnek. Mindnyájan megvoltunk győződve róla, hogy az entente politikussai a felajánlott közeledéssel szemben nem maradhatnak meg rideg álláspontukon. Tévedtünk. Pedig akkor is milyen boldog meglepedettség töltötte el az országot. Akkor is úgy éreztük és hittük, hogy a fehér galamb már próbálgatja szárnyait, talán próbálgatta is, s újra visszabujt, visszarejtőzködött a galambducba.

Minden nap és minden óra közelebb hoz bennünket a rettenetes vérontás végéhez.

Az egy év alatt, mely a mi első — multévi — békeajánlatunktól a mostani helyzetig eltelt, sok változást hozott a harctereken. Az entente legnemesebb nemzete a francia, elvérik minden talpalatnyi földjéért és már több embert áldozott fel az elfoglalt francia területek felszabadítása címén, mint ahány ember e területeken lakik.

Az orosz lerázta magáról a rabigát, a zsarnokot és mindjobban közeledik az egyetlen igaz emberi állásponthoz, amely a becsületes, hódítás nélküli békét kívánja és követeli.

És végül ez az egy év alatt érezte meg Anglia, a büszke Britthon is hogy mi a háboru. Ezalatt az egy év alatt kezdtek valóban vérezni az angol Tommyk, ez év jelentette Anglia számára a teljes militarizmus behozatalát és ez az év kezdte megszorítani Anglia nyakán a tengeralattjárók révén az éhezés huikát.

Ez az év csak diadalt hozott a mi számunkra és ha ez év alatt mi mégsem változtattuk álláspontunkat, ha mi mégis a becsületes megegyezéses béke alapján állunk, mint azt Cernin legutóbb hangoztatta, akkor az ellenséges Oroszországból felreppenni akaró fehér galamb valóban repülhet, szállhat már, elfog jutni hozzánk és elfog jutni a világ más részére is.

Talán mire e sorok megjelennek, már a fejünk felett fog is kerengeni.

A háboru és a vallás-erkölcs.

Az Ótestamentumban a II. ik krónika 20^a-ban olvassuk: „A mikor veszedelem jövend mi reánk, háboru, itélet, döghalál, vagy éhség, megállunk e házban előtted (mert a te neved e házban van) és amikor kiáltunk hozzád, a mi nyomoruságainkban: hallgass meg és szabadíts meg minket.“ Ime így imádkozott valamikor Jozafát király, mikor meghallotta, hogy veszedelmes idegen ellenség közelg hazája felé! — Nálunk magyaroknál ebben a háboruban egy kép nagyon ismeretessé vált s a jelenet a mozgószínházak útján is bevésődött a városi népek lelkébe: „Imádkozik a Király.“

A király imádkozik, a pápa is, a lelkész is, meg sok anya és apa forrón szeretett gyermekéért s ezek bizonyos fajta vallásossággal rendelkeznek, meg erkölcsi életük is lehet a régi, né-

Vers a szebb napokra.

Majd ha újra élethez fordul az arcunk
 S homlokunkon a redő elsimul,
 Ha majd harmat jő a könny helyébe,
 Hét fájdalom nem hasit anyák szívébe
 S a szörnyű vérvásár zaja becsitul, —
 Ha majd mindenki hangja visszatér
 Ha majd nem mond misét a pap már senkiért
 Nem dadogunk félszeg, magunkcsinálta imát
 S újra megtanul majd szépet szólni a szánk,
 Kevesül munkája Loporsósásoknak
 S nem kell majd az erdő fejfafaragóknak,
 Hirhozó postástól nem remeg majd senki,
 Lehet lány kalácsból nagy karéjjal szelni,
 Elmulik ideje 'szivtépő várásnak
 S lefut a csillagja fekete kaszásnak;
 Nem csinál több senki gyilkoló szerszámot
 Elfelejtjük má-nkat, akár egy rossz álmot
 Ujra megtanulunk dalolni, kacagni,
 Nem hallunk nagy embert galádul hazudni,
 Ujra több teríték kell majd az asztalra,
 Fogasról lekerül a poros kalapja, ...
 Elfogy a magyar szó fenn Szioériában,
 Ujra lesz harang a templomunk tornyában,
 Ha meghal a Halál s újra kezdünk élni
 Sok mindent szeretnék majd töletek kérni.

A festőt megkérem, nagyon szépen fessen,
 Hogy akik meglátják a szívük reszkessen.
 Színek muzsikáját, hangulat varázsát
 mind vegye ecsetre. Könyves szomorúság,
 borús sötét színek tűnjenek vászarról.
 Simogató lágyan meséljen csodáról,
 Virágos rétekről, ragyogó harmatról,
 Lányokról, csókokról, kacagó bohócról,
 Mert élni akarunk.
 A szobrászt megkérem, oly szépen faragjon,
 Hogy aki meglátja, a könnye ragyogjon.
 Mosolygó ajakról hogy sóhajt fakasszon
 Dalokat faragjon szép fehér márványból.
 Vésőjét imádják, kezét megsókolják,
 Amennyi öröm van, azt mind neki hozzák.
 Ami szépség csak van, mind köbe faragja
 Az Élet bálványa legyen minden szobra
 Mert élni akarunk . . .

Az író megkérem, írjon ezüsttollal,
 Rímei csengjenek, akár a madárdal
 Meséljen tündérről, hercegisasszonyról,
 Édes boldogságról, illatos tavaszról.
 Tanuljon dalolni virágtól, madártól,
 Legyen minden sora arany csipkefátyol,
 Szeressünk majd élni . . .
 Megkérem majd a muzsikust csupa szép nótára,
 Ne gondoljon, mikor húzza, holnapra se mára,
 Csendüljön a dala rég elhagyott kedvvel
 Gyógyító orvosként bánják a szivekkel
 Kacagjon, tréfáljon, mulasson a hangja,
 Hogy élni szeressen, aki majd hallgatja.
 Megkérem a kertészt százszínű virágra.
 A vegyész megkérem életbarzsamokra,

A vadászt megkérem, ne süssön el puskát,
 Szökellő kis őznek el ne lője párját,
 Patikus áruljon csodakenőcsöket,
 A lányok ezután csak szépek legyenek
 Orvos a betegét nézéssel gyógyítsa
 Ne kelljen kezeket, lábakat vágnia
 Ki eddig kórbán volt, egészséggel járjon,
 Süketek halljanak, világtalan lásson,
 Mert élni akarunk!

S hogy élni akarunk
 Sok mindent kérek majd. Ezer jókat, szépet.
 Ezerszer szebb legyen ezután az élet.

Én majd megtanulok szépen imádkozni . . . .
 És majd ha jól tudom, az Istent megkérem,
 Hogy ezután majd csak jó embert teremtsen.

(k. n.)

Egy barátom arcképe alá.

Az egykor fess uniformis
 Ma szinehagyott
 Gyűrött rongy.
 Az egykori délceg dalia
 Ma görnyedt hátú
 Emberroncs.

Elsimitani minden ráncot
 Vaj' lesz-e oly kéz
 valaha? . . .
 Elég lesz annyi fájó sebre
 Gileád minden
 Balzsama! ? . . .

Értesítés.

A m. kir. kolozsvári honvéd kerületi parancsnok-
 sághoz tartozó 21. (:Kolozsvár:) 22. (:Marosvásár-
 hely:) 23. (:Nagyszeben:) 24. (:Brassó:) és 32.
 (:Dés:) honvéd gyalogezredek pótzászbályaainak
 rokkant, valamint a Rokkantak lábbadozó oszta-
 ga (:Kolozsvár:) legénysége által készített ház-
 tartási eszközökből, ipari cikkekből, műtárgyak-
 ból, gyermekjátékokból december 2-től 9-ig
 Kolozsvárott, a vármegyeház disztermében, kará-
 csonyi vásárral egybekötött kiállítást rendez —
 Ezen kiállításon az „Erdélyrészi Házipari
 Szövetség is résztvesz.

A kiállítás fővédnökei Ő cs. és kir. Fenségeik
 József főherceg és Augustta főhercegnő.

A védnökök Kolozsvár város egyházi és világi előkelősége, valamint az erélyrészi megyei főispánok lesznek. Felkérésük most van folyamatban.

A rendezés élén hadadi báró Weselényi Miklósné, az Erdélyi Háziipar Szövetség elnöke és eberswaldi Siegler Konrád altábornagy kerületi altábornagy kerületi parancsnok áll.

A kiállítást Ő Fennsége József főherceg, Augusztia főhercegnő jelenlétében december 2-án nyitja meg.

A kiállítás tiszta jévedelméből 5 százalék a Magyar Hirlapírók Nyugdíjintézetének adatik át a háboruban résztvevett és rokkant újságírók alapja javára, míg a többi a fenti ezredek hadi alapjainak gyarapítására szolgál.

Most amikor közeleg karácsony ünnepe és kiki tehetése szerint gyermekei s hozzátartozóinak kedveskedni óhajt, hazafias cselekedetet gyakorol, ha az ajándék, vagy szükséges háztartási tárgyait, a fent leírt helyen szerzi be. Hozzá tartozóknak is értékesebb ajándékkal kedveskedik, de egyúttal jótékonyt is cselekszik.

Szerk.

Vegyesek.

A katona kereskedők szabadságolása. a hadügyminiszter 51.500—1916. Abt. X. számú rendeletében elrendelte, hogy a katonai szolgálatot teljesítő kereskedők fontos üzleti ügyeik elintézésére négy hétig terjedhető szabadságot kaphatnak. A rendelet kifejezetten kimondja, hogy a kereskedők szabadság iránti kérvényét mindig jóváhagyóan kell láttamozni, elutasítani pedig csak akkor szabad, ha annak különös katonai természetű oka van. A honvédelmi miniszter 12.551/eln. II—1916 szám alatt még a múlt évben hasonló rendeletet bocsátott ki.

Segesvárott. az Aranycsillaghoz címzett szálloda teljes felszereléssel, vízvezetékekkel, nagy kerttel és a hozzátartozó gazdasági épületekkel eladó. Bővebb felvilágosítás a Takarékos és jelzálog hitel-egylet rt.-nál Segesvárott szerezhető dec. 20-ig.

Bortermelési adó. A pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő, melynek értelmében a borra és bormustra hektóliterenként 14 K. termelési adó vettetik ki.

Szövetkezet Ujszékelyen. E hó 27.-én nyílt meg Ujszékelyen a fogyasztási és értékesítési szövetkezet. 130 részvényes jegyzet 8000 koronát. 8000

korona a mai viszonyok között nem nagy összeg, de csak akkor tudja az ember mennyit lehet ezzel is vásárolni, ha végig néz egy ujonan berendezett szövetkezeti boltot. A megnyitás napján a türelmetlen közönség tömegesen kereste fel a boltot, hogy valamit vásároljon a várva-várt portékákból. A szövetkezet vezetői: Horvát András tanító, Orbán Lajos unitárius és Nagy Lajos ref. lelkészek, akiknek lelkes fáradozása teremtette meg a szövetkezetet.

Az árpagyöngy előállítását és forgalomba hozatalát a kormány 1917. nov. 15.-én kelt 4443—1917. M. E. számú rendeletével olyanformán szabályozta, hogy árpagyöngyöt csak az erre a célra engedély alapján beszerzett árpából kétféle minőségben, úgy mint finom (leves) és közönséges (főzelék) minőségben szabad előállítani és a termelt árpagyöngyöt a Hadi termény rt.-nak kell rendelkezésére bocsátani, mely az eladást az Orsz. közlelmezési hivatal utasításai szerint fogja foganatosítani.

A sertésvágás korlátozása. A kormány 1917. nov. 17.-iki kelettel 4465—1917, M. E. szám alatt rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében olyan sertéseket, amelynek súlya darabonként 40 kg.-nál nem nagyobb, a kényszervágás esetét kivéve, közfogyasztásra levágni nem szabad. A rendelet megállapítja az élősertésekért követelhető legmagasabb árakat és egyszersmind kimondja azt is, hogy nyers diszozsirért és nyers szalonnáért 850 K-nál, leölt sertésekért egészben vagy féldarabokban 800 K-nál, olvasztott disznózsírért 920 K-nál magasabb árakat követelni vagy fizetni nem szabad, míg a mindenféle sertéstermékekért kicsinyben való eladásra érvényes árakat a közgazdasági hatóságok állapítják meg.

Pénz nélkül gramofon lemezt csak a „Wagner-Hangszer király“ Budapest, József-körut 15. szállít. 6 darab törött, elhasznált vagy megrongált régi lemezért egy legújabb, teljesen új hanglemezt küld feletti cég mindenkinek.

Legújabb divatu diszes, és egészen nagy alakú és más finom levélpapírok 10-es borítékban és dobozokban

levelező-lap slágerek,

Szabó Kálmán kereskedésében Sz.-keresztúr.

**Hanglemezeket,
lejátszottakat, vagy
töröttket cserél,
vagy készpénzért
is vesz**

W Á G N E R

„Hangszerkirály“

országszerte elismert
elsőrendű magyar
hangszer- és beszélő-
gépek áruhaza

Budapest,

VIII., József-körút 15/v.

Fiókküzet: IX., Ráday-utca 18.

Setétben

és, aki nem ismeri, hogy mi
a spiritizmus. Ismertetés és
bevezetésre felette igen alkal-
masak a **Szellemi közlemé-
nyek** címen, 7 füzetben kiadott
szellemtan ülési eredmények.

7 füzet ára 2 kor. 13 fill

Postadíj azon felül.

Megrendelhető:

SZABÓ KÁLMÁN

könyvkereskedésében

Székelykeresztúron.

SZABÓ KÁLMÁN

SZÉKELYKERESZTÚRON

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSNET,
KÖNYV, PAPIR, IRÓSZERKERESKEDÉS.

AZ ÜZLET KÖRÉBE VÁGÓ MUNKÁK
LEHETŐLEG GYORSAN KÉSZITTETNEK

A MAI VISZONYOK SZERINT

JUTÁNYOS ÁRAK!

Bálint Dániel

„Első temetkezési intézete“
Székelykeresztúron.

Érc-, dió-, tölgy-, és fenyőfa-koporsók
temetkezési kellékek nagyraktára.

Sírkoszorúk

nagy választékban.

Biztos helyre utófizetés mellett is
áremelés nélkül végez kiszolgálást.

Ny. Szabó Kálmán könyvnyomdájában Székelykeresztúron.